

KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Września. — Rok 1837.

Wtorek.

N° 235.

Jutro, Ś. Zacharjusz.

Urząd Muncypalny Miasta Warszawy. Zawiadania Właścicieli posesji w mieście Warszawie i Przedmieściu Pradze, że pobór podatku podymnego wraz z dopłatą dwugroszową za ratę 2gą r. b. w tutejszej kassie skarbowej od d. 4 Wrześ: r. b. rozpoczął się, i każdodziennie oprócz świąt od godz: 8 z rana do 1ej z połud: do końca Września r. b. kontynuowanym będzie; po upływie którego to terminu opóźniającym się, kara egzekucyjna za każdy dzień spóźnienia doliczoną zostanie. P. O. Prezydenta *Grayner*. Sekretarz Jlny *G. Jahołkowski*. — *Archivum teologiczne* pismo czasowe, poświęcone zbudowaniu religijnemu i oświeceniu, przez *X. Jabczyńskiego* Kanonika i *Kaznodzięcię* w Poznaniu, z prawdziwym zadowoleniem przybite zostało. Rok I, składający się z 4ch poszytów na pięknym papierze drukowanych, już jest ukończonym; z 2go zaś roku księgarnia *S. H. Merzbacha* już odebrała pierwszy poszyt. Prenumerata roczna złp. 24. — Do księgarni *Zawadzkiego* i *Węckiego* nadeszły nowe dzieła: Słownik polsko-niemiecki *Trojańskiego*, poszyt 6ty; cena każdego poszytu zł. 5, a całego dzieła zł. 35. Wizerunki i roztrząsania naukowe poczet nowy z r. 1837, Nr 13, 14, 15, 16 i 17, Wilno. Odomowem wyrabianiu i rafinowaniu cukru z buraków, oraz o uprawie buraków w Litwie, Wilno, 8vo, 1837, zł. 4 gr. 15. Wyroczenia dla różnych stanów, Wilno, 4to, 1836, złp. 5. — Wczoraj w Redakcji Kurjera złożono od 3 Panien na Zupę Rumforeką złp. 18. — Pograżony w smutku Syn wraz z Żoną po ś. p. Katarzynie z Onakiewiczów *Dietrich* Wdowie, zmarłej wczoraj, zapraszają krewnych i przyjaciół na exportacja ciała jutro o godz: 4 z połud: z domu. Nr 1258 przy ulicy Nowy-świat, na świętarz Powązkowski odbyć się mającą. — (Ar. na.) Wyjeżdża-

jąc na stałe mieszkanie do miasta *Brzeście Kurlawskiego*, czuję się obowiązany, wszystkim moim znanym i przyjaciółom za ich zaufanie iakiem mnie w czasie kilkuletniej praktyki mojej w Warszawie zaszczycać raczyli, najczulsze niniejszem obok pożegnania złożyć podziękowanie. *Gustaw Sterzel*, Lekarz wolno praktykujący. — *Trocieczki czerwone* doskonałe; takowemi poleca się Fabryka patentowana Świec obrotowych, Nr 608 ulica Bielańska; tamże nabyć można *Trocieczek* nazwanych *Wczuwli*, jedną z nich można wykadzić cały dom przyjemnym i zdrowym zapachem, zwłaszcza gdzie powietrze jest ściśnione. — (Ar. na.) Będąc lubownikiem w ogóle wszelkich widowisk, udałem się na *Czyste* w chęci widzenia w tem powabnem miejscu, zapowiedzianych przedstawień Sztuk malabarskich, gimnastycznych i herculesowych. Skutek przewyższył oczekiwanie, szczególnie *J.P. Rode* zadziwiających członków giętkością śmiało może być porównany z znanymi Anglikami; inne sztuki podobnie były z nadzwyczajną zręcznością okazywane, przeto iako Amator i znawca oceniałem zdolność młodego Sztukmistrza, mam za obowiązek lubowników podobnego rodzaju widowisk uprzedzić, że takowe są godnymi widzenia, obok usłużności Gospodarza i umiarkowanej ceny napoiów i potraw. (K. M. Obywatel. — Wczoraj w teatrze Rozmaitości przywołani: po *Pasztecce* z *Węgorza*, wszyscy; po 50,000 talarów, *J.P.P. Baraniecki*, *Panczykowski*, *J.Pani Kostecka*, i powtórnie *J.P. Baraniecki*, z którego powrotu w lepszym zdrowiu Publiczność okazała zadowolenie; po *Landarze*, *J.P.P. Jasiński* i *Baraniecki*.

Z *Petersburga* 12/24 Sierpnia. — N PAN raczył rozkazać oświadczyć Monarsze zadowolenie, w liczbie innych, Prezesom Izby Sądo-

wych: Podolskiej Cywilnej, byłemu wojsk Polskich kapitanowi *Sulatyckiemu*, i Mińskiej kryminalnej, niemającemu rangi *Bohdanowiczowi*. — P. Sekretarz Stanu *Tanieiew* oznajmił w d. 24 Lipca b. r. P. Ministrowi Sprawiedliwości, że szlachcicowi Sewerynowi *Abramowiczowi*, w nagrodę odznaczonej gorliwością służby w kancelarji Sekretarjatu Stanu Królestwa Polskiego, najtaskawiej nadaną została ranga 14 klasy. — Wyiechali do Wozniesieńska: Członek Rady Państwa, Jenerał iazdy *Rożniecki*, i Jenerał-adjutant Hra. *Nostitz*. (T.P.)

Francja. — Według nowo-wyszłego Królewskiego almanachu, znajduje się teraz we Francji 92 osób ozdobionych wielkim krzyżem legji honorowej, 214 wielkich urzędników tegoż orderu, 622 komandorów, 4260 urzędników i przeszło 50,000 kawalerów. — W *Bordo* przyszło do rozruchów, ponieważ policja niechciała dozwolić przywozu pewnej liczby ostrzygnianych za szkodliwe zdrowiu, *Hersztów* natychmiast aresztowano. — Minister spraw wewnętrznych przeznaczył 4,000 fr. dla subskrypcji utworzonej w celu wzniesienia pomników w *Bordo*, *Monteniewi* i *Monteskiemu*. — W czasie przejazdu na koleji żelaznej do S. *Żermę*, towarzyszył rodzinie Królewskiej Poseł Cesarstwo-Rossyjski. — P. *Gizo* otrzymał zaproszenie od Xcia Orleańskiego do obozu pod *Kapien*. — Rząd Francuzki zamysła pomnożyć liczbę officerów marynarki. Francja potrzebuje w czasie pokoju 130 okrętów na morzu i 9 okrętów linjowych, i 9 fregat jako rezerwę w portach; w czasie zaś wojennym potrzebuje w rezerwie 36 okrętów linjo: i 36 fregat. — W *Kadyzie* także zaprowadzono kwarantannę dla statków przybywających z *Marsylii*.

Hiszpanja. — W *Maładze* zaszły zatrważające niespokojności. — Hrabia *Żobert* spodziewany jest w *Madrycie* ze zleceniem od francuzkiego rządu. — Królowa Reientka przed wmaszerowaniem wojsk *Espartera* do stolicy, posłała mu 25,000 *duros*, i znaczną ilość o-

dziedzy, aby przynajmniej przed ludem ie okazać w lepszym świetle. — *Urgel* ciągle jest obłożony; załoga wynosi tylko 400 ludzi. — *Karliści* mieli być wyparci z *St. Leonardo*. — Zdało się, że nowo-mianowane ministerjum za najpierwsze swe dzieło poczyna, ogłoszenie rozwiązania terażniejszych Kortezów.

Anglja. — Okazało się teraz po ukończonych wyborach nowych Deputowanych do Parlamentu, że Ministerstwo ma wyższość nad opozycją o 32 osób. W Irlandji przy wyborach w kilku miejscach były niespokojności, a nawet parę osób życie utraciło, i musiano sprowadzić wojsko dla uśmierzenia zaciętych i uporczywych obywateli.

Włochy. — Piszą z Rzymu: Xiądz Jan *Józef Matraia*, miał prywatne posłuchanie u Ojca *Ś.* Jest on członkiem zakonu *Ś. Franciszka minoris observ.* rodem z *Luki*, przepędził naprzód jako świecki, a potem jako kapłan, 40 lat w Ameryce południowej, zkąd odlatkił ku wrocił. Poświęciwszy się kościelnej wymowie, był kaznodzią apostołskim w prowincji *Gharkas* w *Peru*. W 1819 wydał w *Lima* dzieło pod tyt: „Moralista filotyczny amerykański, czyli Spowiednik bezstronny“ gdzie rozwija zasady moralności i zbił błędy kacerskie. Wiek podeszły i styrane pracą zdrowie zmusiły go do powrotu. W 1834 ogłosił „*Genigrafją włoską*“, w której naucza sposobu pisania wzajemnego rozumienia się we wszystkich językach. W tymże roku wydał uczone dzieło „*Ritonomja kościelna*“ a w 1835 inne, pod tytułem: „*Instytucje kanoniczne i moralne, wolne od wszelkiej opinji*. X. *Matraia* zajmował się też matematyką i wynalazł narzędzie które nazwał „*teodolitem liczącym*“; za jego pomocą wymierza on z największą dokładnością stopnie kątów, czego dotąd nie umiano. Narzędzie to jest kątomierzem i razem odbywa czynności teodolitu i koła powtarzającego. Akademia *Św. Łukasza*, roztrząsała ten wynalazek i uznała go za bardzo użyteczny w geodezji i trygonome-

trji. Akademja *Lincci* również oddała mu sprawiedliwość i policzyła go w poczet swych członków. Ojciec S. kazał sobie pokazywać to narzędzie i tłumaczyć sposób jego używania. — Sławny śpiewak *Rubini* uda się na niciaki czas do swego rodzinnego miasta *Bergamo*. — Rząd Neapolitański teraz najbardziej polega na wierności wojska *Szwajcarskiego* będącego na jego żołdzie.

Niemcy. — Na rewją wojska Austrjackiego mającą się odbyć we Włoszech, pod dowództwem Jenerała *Radeckiego*, ma przybyć Król Lewicz *Bawarski*, kilku Xiążąt niemieckich i Jenerałów różnych krajów. Słychać, że z powodu wydarzających się niespokojności, znowu wojsko Austrjackie wkroczy w kraj *Neapolitański*. — W Berlinie od 27go z. m. ogłaszane są doniesienia o skutkach cholery rozszerzającej się w tem mieście.

Turecja. — Potwierdza się wiadomość, że Sułtan postanowił, aby Greków używano do marynarki, gdyż Muzułmanie nie okazują w niej zdolności należytej; już zaczęto wybierać młodzież Grecką zamieszkałą w kraju należącym do Sułtana, w niektórych miejscach takowa młodzież schroniła się w góry.

Rozmaitości. — W *Madrycie* zabił się malarz niemiecki nazwiskiem *Bes*, z powodu że mu się nie udało skopjować obraz *Rafaela!* — W szpitalu miłosierdzia w Paryżu, umarł w tych dniach siostrzeniec sławnej autorki Pani *Stel*; nazywał się *Stel-Holsztein*, a w ostatnich latach życia był subjektem w księgarni. — Ostatniego kwartału było w *Londynie* 135 koncertów muzycznych. — J w *Kopenhadze* 1 z. m. widziano 2 obok siebie świecące słońca. — Tancerka *Selert* niedawno przybyła do *Paryża* z *Ameryki*, zaangażowała się do teatru *Drurylane* w *Londynie*. — Na *Tamizie* zgorzał niedawno statek parowy ze wszystkimi machinami. Passażerowie zostali ocaleni w białych, prócz jednego kupca z Niemiec, który najpierwszy skoczył do wody dla uratowania się pływając

niem i tamże zginął. — Nieodgadniona Kobieta przebiegała od niciakiego czasu zachodnią Flandrję. Dziennie podróżowała tylko po pół mili, a to na wózku ciągniętym przez kozy. Na prowincji nigdzie nie zstępnie ze swego wózka, rozkazuje sobie przynosić co jej się podoba i płaci bardzo hojnie, nie odbierając reszty od iakiej monety. Wszędzie nagromadza około siebie mnóstwo ciekawych, z których jednych błogosławi, a drugich przeklina. Ta kobieta oświadcza, że szuka swego kochanka, który wziemnie i ją ma także szukać. Policji zdawała się ona nieco podejrzana, przeto do dalszego wyjaśnienia, tymczasowo zaprosiła ją do aresztu. — Inżynjer angielski *Stefenson*, wynalazca wozów parowych używanych na żelaznych kolejach, wynalazł nową siłę poruszającą, będącą w stanie podwoić dotychczasową szybkość jazdy na kolejach. Według niego na 24 do 26 godzin drogi tylko potrzeba będzie jednej godziny czasu. — W Londynie fabrykują teraz żaluzje żelazne, które tak co do wygody i wytworności, iako też co do bezpieczeństwa nieporównanie przewyższają zwykle używane dotąd żaluzje drewniane. — Z okoliczności zejścia Xiężnej *Albans*, dawniej aktorki znanej pod nazwiskiem *Miss Mellon*, wyliczają niektóre gazety następujące Aktorki, które się doczekały wielkiego znaczenia: Panna *Zontag* teraz *Hrabina de Rossy*; Panna *Sala* teraz *Hrabina Fuentes*; Panna *Leklerk* teraz *Baronowa de la Ferte*; Panna *Farren* teraz *Hrabina Derby*; Panna *Bjurtą* teraz *Hrabina Krurwen*; Panna *Fot* teraz *Ledy Herington*; Panna *Monodot*, małżonka bogatego *Ball* w Londynie. Niedawno Aktorka z teatru *S. Karola* w *Neapolu*, poszła za *P. Lukezy Palli* brata Xięcia tegoż nazwiska. — Wirtuoż na skrzypcach *Serweazyński*, znowu jest bardzo chwalony w pismach czasowych. Ma on zwiedzić Włochy i inne kraje. — We Włoszech w ciągu tego lata podobała się tylko jedna opera *Adalisa* z muzyką *Degola*.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Starzyński Edy: Dzie: z Gub: Podlaskiej; Daniłow Michał Dzie: z Gub: Kłowski; Miciński Sta: Prezydent z Siedlec.

D O N I E S I E N I A.

Fabryka Maszyn Piotra Steinkellera w mieście Żarkach, Obwodzie Olkuskim, Gubernji Krakowskiej, zawiadomiła przez pisma publiczne, a mianowicie przez doniesienie w Gazecie Codziennej z d. 17 Marca r. b. Nr 1773, że wyrabia, oprócz wszelkiego rodzaju aparatów gorzelanych, maszyn i sprzętów gospodarskich i rolniczych, maszyny parowe wszelkiej siły, w niczem angielskiemu nie ustępujące, na które iak również na wszelkie wyroby żelazne i kotlarskie, przyjmuje obstalunki tak w miejscu wyżej opisanem, iako też w Kancelarzu domu handlowego, Piotra Steinkellera w Warszawie, przy ulicy Trebackiej pod Nr 638. Obecnie zaś zawiadania, iż posiada gotowe iuż zapasy różnych maszyn, sprzętów gospodarskich, tudzież aparaty gorzelane i wyroby kotlarskie, których nabycie na teraz na tychże samych zasadach iak i z innych fabryk krajowych, jest ułatwione przez możność rozłożenia wypłat za pobrane maszyny i narzędzia na rat 8, co tem większe korzyści zapewnia obywatelom, że maszyny i narzędzia przez ich użycie i działalność wpród iuż opłacaia się nim kredyt dozwolony w ratach cząstkowych poknitym zostanie. Jeżeli więc właściciele dóbr życzą sobie z fabryki żareckiej iakowych maszyn lub narzędzi gospodarskich, takowe po wyjednanu zwykłego świadectwa w Banku Polskim i okazaniu takowego na miejscu w Żarkach, lub w Kancelarzu Bankiera Steinkellera tu w Warszawie, bezzwłocznie z dostawą lub bez dostaw, na miejscu w fabryce wydane być mogą.

Są do sprzedania z wolnej ręki DOBRA Ziemskie Bronowice część lit: A, i Strzeboszewice część lit: B, razem z sobą połączone, w Powiecie Brzezińskim Obw: Rawskim Gub: Mażow: położone, odległe od miasta Brzezin o pół mili, od Strykowa o mil 2, od miasta obwod: Rawy mil 4, mające rozległości 14 włók miary nowopolskiej, dostateczne Łąki, Propinacja, Młyn wodny i Lasy wspólne. Bliższa wiadomość u Patrona Helca w Warszawie pod Ner 533 przy ulicy Podwale zamieszkałego.

Owiec dobrze poprawnej rasy Maćior i iarlików sztuk 300, we Wsi Wulce Radzymińskiej w Obwodzie Staniawskim od Warszawy o 3, a o pół mili od Miasta Radzymina położonej, są do sprzedania za umiarkowaną cenę z wolnej ręki. Bliższa wiadomość u właścicielki wspomnianych dóbr.

SERJE WYLOSOWANE

Obligacji Udziałowych Pruskich.

(Seehaudlungs Praemienscheine), których szczegółowe losowanie odbędzie się w Berlinie d. 15 Października r. b. znajdują się do nabycia w Kancelarzu Loterji i Wexlu Jana Epstejna, w domu narożnym Nr 489 Lit: A. ulic Długiej i Miodowej exystującym. Tamże nabyć także można Losów kupnych do 2kl.

Pod Nr 1846 i 1847 przy ulicy Zakroczymskiej i Jufłantskiej, są do wynajęcia każdego czasu z wolnej ręki, ogólnie lub szczegółowo: Dwa BROWARY z 4ma Piwnicami, 4 Suszarnie - klepione, 2 Mieleuchy, 3 Spichrze, Szopy, Stajnie i t. p., oraz Młyn słodowiec zdalny do robienia Krup, Kaszy, lub Mąki, z wszelkimi porządkami; bliższą wiadomość powziąć można na gruncie.

Biuro Prywat: Poruczeń.

Na Krakowskiem Przedmieściu Nr 410.

APTEKA w dobrym stanie będąca, w mieście o kilka mil od Warszawy odległości, w której rocznie 2,000 recept bywa expelowanych, wraz z domem jednopiętrowym murowanym, jest do sprzedania pod korzystnymi warunkami. Bliższa wiadomość w temże Biurze.

Dziś na Czysem z Wolskimi rogatkami, ORKIESTRA WARSZAWSKA pod dyrekcją JP. N. Kurzątkowskiego grać będzie. Jutro zaś to jest w Srode, sztuki Malabarskie, Gimnastyczne i Herkulesowe, co zakończy Faierwerk, okazane będą. Przyczem tak trunków iak i potraw za cenę zwyczajną przy rychłej usłudze dostać można. Nadmieniam, iż dla dogodniejszego przybycia na Czyse tak za rogatkami Wolskimi iak i Jerolimskimi, Dorożki stać będą, które Osoby pieszo lub dorożkami przybyłe, za cenę gr. 10. Dzieci zaś bezpłatnie zawozić i nazad odwozić będą. Goebel.

Dziś rano ciepłostopi 8. Wczoraj w południe 16. TEATR WIELKI Dziś, Syn narzeczoną. Po kolik Zuzi, i na żądanie Balet Styryjskożoną.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro Młodzieniec na wydaniu. Ja i on. Teobald.

W hotelu Wileń: dziś MIKROSKOP Pana Szumana. Cena znizona, zł. 2 gr. 5. Dzieci płacą połowę.

* * * W Kawiarni przy ulicy Długiej, w domu Potkańskich pod Ner 557, dziś grać będzie KWINTET zagranicznych artystów.

* * * Dziś u Grassowa, WIECZÓR MUZYKALNY. ORKIESTRA WROCŁAW: dziś w Ogrodzie Foxal-